

УКРАЇНА

(19) UA (11) 21837 (13) U
(51) МПК (2006)
G06Q 30/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ЗДІЙСНЕННЯ ВИГРАШНОГО ЗАЙМУ

1

(21) u200609320

(22) 28.08.2006

(24) 10.04.2007

(46) 10.04.2007, Бюл. № 4, 2007 р.

(72) Стеченко Віктор Володимирович

(73) Стеченко Віктор Володимирович

(57) Спосіб здійснення вигранного займу, що включає: автоматизоване присвоєння у випадковому порядку кожному, залученому до вигранного займу, грошовому еквіваленту ідентифікаційного електронного номера, який генерують на програмних носіях центру електронної обробки даних оператора вигранного займу та який являє собою комбінацію символів, подальше присвоєння йому у випадковому порядку частини або всієї кількості валових дивідендів, отриманих оператором вигранного займу від використання всіх залучених

2

коштів, за яким право власності на вкладені кошти та на виграти, а також право на управління ними встановлюють на бездокументній основі та підтверджують ідентичністю введеного логіну користувача та коду доступу із вказаними при реєстрації у системі користувачем логіном та кодом доступу, за яким участь гравця у вигранному займі відбувається шляхом попереднього переказу гравцем грошових коштів на рахунок оператора та подальшим надсиланням гравцем зі свого периферійного засобу зв'язку через мережу передачі даних електронного повідомлення в центр електронної обробки даних оператора, яке містить інформацію стосовно кількості ідентифікаційних електронних номерів, котрі гравець бажає придбати, та одержання ним зворотного електронного повідомлення від оператора стосовно підтвердження трансакції.

Корисна модель відноситься до методів обробки даних, спеціально призначених для комерційного застосування в галузі державних фінансів, діяльності фінансово-кредитних та банківських установ і може бути використана для забезпечення проведення вигранних займів грошових коштів серед фізичних та юридичних осіб.

Вигранний займ - спосіб залучення коштів у третіх осіб на строковій платній основі для фінансування господарських потреб, котрий передбачає розподіл дивідендів між учасниками займу у випадковому порядку. Традиційно, проведення вигранного займу відбувалося на основі емісії та розповсюдженні облігацій вигранного займу - виду боргових цінних паперів, котрі гарантують їх держателю право участі у розіграшах цінних призів, аж до настання терміну погашення боргового зобов'язання. Одним із закордонних аналогів є вигранні ощадні облігації (premium savings bonds) - британські вигранні облігації, котрі продаються у поштових відділеннях, а дохід виплачують, як грошові вигранні, які розігрують щомісячно. Ці облігації випускають з 1956 р. з номіналом 1 фунт стерлінгів і викуповують на вимогу за їхньою номіна-

льною вартістю [Словник сучасної економіки Макмілана. - Київ: „АртЕк”. - 2000р., стор. 55]. Для розіграшу вигранних серед власників облігацій вигранного займу використовують лото-трон - механічний або електронний пристрій, котрий працює за принципом генератора випадкових чисел. Інформацію про облігації, які виграли у розіграші публікують у пресі або на сайті оператора вигранного займу. Виграші виплачуються в установах оператора вигранного займу за умови пред'явлення облігації, котра виграла в розіграші. При цьому така облігація гаситься (відрізається край, ставиться на ній штамп або інше) та вилучається з обігу.

Використання вказаних цінних паперів для обслуговування вигранного займу пов'язано з наступними незручностями (проблемами): існування незворотних фінансових та часових витрат, спрямованих на розробку дизайну облігації вигранного займу та технологій її захисту від підробок; витрат на обслуговування обігу - їх виготовлення, транспортування та утилізацію; ризик понесення збитків від фальшивомонетників; фізичний знос - втрата товарного виду облігації вигранного займу на па-

(13) U

(11) 21837

(19) UA

перовій основі та неможливість її багаторазового використання; відносно висока вартість номіналу, що перешкоджає їх масовому впровадженню і таке інше. Крім того, для держателя паперових облігацій виграшного займу існує ряд незручностей, пов'язаних з керуванням портфелем облігацій виграшного займу: відсутність можливості оперативно купити або продати облігації, не йдучи до банківської установи, обміняти їх на інші, підібрати облігації з номерами, котрі, на його думку, мають більші шанси на успішний наступний розіграш і таке інше.

Ще одним недоліком у використанні облігацій виграшного займу є законодавча база України щодо регулювання ринку цінних паперів в Україні, котра значно звужує фінансові можливості потенційних емітентів облігацій виграшного займу.

Сучасні засоби автоматизації та зв'язку дозволяють проводити готівкові та безготівкові фінансово-кредитні операції дистанційно та на бездокументній основі. Стрімке розповсюдження і популярність мобільного зв'язку, комп'ютерних технологій, засобів електронної обробки та передачі даних, призводить до необхідності створення, розвитку і удосконалення систем на їх основі.

З рівня техніки заявнику невідомий спосіб проведення виграшного займу на бездокументній основі.

Задачею корисної моделі є удосконалення способу проведення виграшного займу, в якому запропоновано використання в якості основного механізму, котрий забезпечує проведення виграшного займу, ідентифікаційних електронних номерів замість облігацій виграшного займу, що значно спрощує, прискорює та здешевлює процедуру проведення виграшного займу при підвищенні надійності та безпеки його проведення.

Поставлена задача вирішується запропонованим способом здійснення виграшного займу на основі ідентифікаційних електронних номерів, що включає автоматизоване присвоєння у випадковому порядку кожному, залученому до виграшного займу грошовому еквіваленту - 1, 2, 5, 10, 100 гривень або інше, ідентифікаційного електронного номеру, котрий генерується та існує тільки на програмних носіях центру електронної обробки даних оператора виграшного займу, та являє собою комбінацію цифр, букв, цифр та букв, знаків, символів і таке інше, та подальше нарахування на нього у випадковому порядку частини або всієї кількості валових дивідендів, отриманих від використання всіх залучених коштів.

Для здійснення виграшного займу на основі ідентифікаційних електронних номерів нами була розроблена система, що включає лото-трон - пристрій для проведення розіграшу виграшних номерів та зв'язані між собою центр електронної обробки даних, який має базу даних та відповідний програмний статок, мобільні термінали у вигляді мобільних телефонів, віддалені персональні комп'ютери, сервісний центр оператора виграшного займу.

При здійсненні корисної моделі досягаються наступні технічні результати.

1. Зменшення часових витрат на проведення однієї трансакції з 2-3 хвилин (при використанні

для проведення виграшного займу облігацій на паперовій або інтпгій матеріальній основі) до 0,01 секунди при проведенні виграшного займу на основі ідентифікаційних електронних номерів.

2. Зменшення трудовитрат працівників оператора з 2-3 людино-хвилин на одну трансакцію до нуля (так як трансакції відбуваються автоматизовано).

3. Зменшення собівартості однієї облігації з 10-30 копійок (в залежності від якості паперу та кількості і якості ступенів захисту, котрі використовуються при її виготовленні) до нуля, при використанні ідентифікаційних електронних номерів (вартістю ділянки магнітного диску центру електронної обробки даних, котра використовується для існування одного ідентифікаційного електронного номера, знехтувано).

4. Зменшення витрат обігу (витрати на зберігання, транспортування, охорону та утилізацію облігацій на паперовій основі) до нуля. Дати коректну числову оцінку даного показника не є можливим, так як дані витрати різні в кожному конкретному випадку.

В подальшому корисна модель пояснюється за допомогою прикладу.

Приклад. Банк оголошує про початок проведення виграшного займу серед населення. Для цього створюється центр електронної обробки даних, де за використанням спеціального програмного забезпечення генерується система послідовних ідентифікаційних електронних номерів, котрі складаються із однієї букви та шести цифр. Загальна кількість таких ідентифікаційних електронних номерів, відповідно, становить 30000000 - скажімо використовується тільки 30 букв. Дані ідентифікаційні електронні номери існують тільки на програмних носіях центру електронної обробки даних та не відчужуються в процесі купівлі-продажу - вони лише закріплюються за певним учасником виграшного займу, у випадковому порядку, відповідно до перерахованої учасником виграшного займу грошової суми, та засвідчують його право власності на даний грошовий еквівалент та на виграші, котрі будуть нараховані на дані ідентифікаційні електронні номери, відповідно до правил виграшного займу. Грошовий еквівалент одного номеру, за умовами виграшного займу, становить 1 гривню. Тобто, переказавши на рахунок банку грошову суму у розмірі 100 гривень, за учасником закріплюється 100, випадково взятих із генеральної сукупності, ідентифікаційних електронних номерів, котрі будуть приймати участь у розіграшах грошових або інших призів. Перед початком участі у виграшному займі, учасник реєструється в системі: його інтерфейсу присвоюється ім'я та код доступу, ввівши який, учасник отримує право керувати своїм електронним рахунком - купувати нові та продавати старі ідентифікаційні електронні номери, обмінювати їх, відслідковувати статистику розіграшів, поповнювати або закривати свій рахунок і таке інше.

Щотижня на телебаченні за допомогою лототрону проводиться розіграш виграшної серії та номеру. Призи нараховуються, наприклад, наступним чином: на той ідентифікаційний електронний номер, у якого співпали всі цифри та букви нара-

ховується 10000 гривень - найбільший виграш, на номери, у яких співпали буква і 5 перших цифр нараховується 1000 гривень виграшу, на ті номери, у яких співпали буква і 4 перші цифри нараховується виграш 100 гривень, і т.д. Якщо на момент розіграшу, за певним учасником був закріплений певний виграшний ідентифікаційний електронний номер, то на його рахунок банк перераховує виграш, котрий учасник може зняти або використати на купівлю додаткових ідентифікаційних електронних номерів. На ті виграшні ідентифікаційні електронні номери, котрі на момент розіграшу не були викуплені учасниками, виграші не нараховуються. У наступному розіграші знову приймають участь всі номери, незалежно від того, чи вигравали вони до цього, чи ні.

Завдяки розробленій системі виконання виграшного займу, кожний учасник отримує можливість дистанційного керування своїм портфелем ідентифікаційних електронних номерів та грошовим рахунком, котрий він використовує у виграшному займі. Так учасник зі свого мобільного телефону або персонального комп'ютера надсилає електронне повідомлення в центр електронної обробки даних, котре може містити розпорядження щодо купівлі нових або продажу наявних у нього ідентифікаційних електронних номерів, вказавши всі або лише вибрані ним для продажу, ідентифікаційні електронні номери. Центр електронної обробки даних виконує розпорядження учасника в

результаті чого змінюється стан портфелю ідентифікаційних електронних номерів (змінюються кількість ідентифікаційних електронних номерів, їх серії та номери) та стан грошового рахунку учасника, котрий використовується ним у виграшному займі. Інформація про зміни та новий стан портфелю ідентифікаційних електронних номерів та грошового рахунку учасника надсилається у вигляді електронного повідомлення на його мобільний телефон, адресу електронної пошти або інше.

Якщо учасник прийняв рішення про припинення своєї участі у виграшному займі, він зі свого мобільного телефону або персонального комп'ютера через свій інтерфейс електронним повідомленням віддає рішення банку, банк списує з нього всі, закріплені за учасником ідентифікаційні електронні номери та виставляє їх на подальший продаж для нових учасників, а наявні на рахунку учасника кошти, учасник отримує улюбий, зручний для нього спосіб.

Таким чином, запропонована корисна модель дозволяє замінити в обслуговуванні виграшних займів такі боргові цінні папери, як облігації виграшного займу, що значно спрощує та прискорює механізм проведення виграшного займу при підвищенні надійності, безпеки та зниженні його собівартості. Крім того, значно розширюється асортимент, здійснюваних клієнтом операцій, що за умови платності, значно підвищує дохідність оператора виграшного займу.